

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Llawn
Dyddiad:	25/04/2016 a 12/05/2016
Pwnc:	Er mwyn i'r Cyngor fabwysiadu'r pwerau a gynhwysir yn y Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014 a'u dirprwyo i swyddogion priodol fel y rhestrwyd yn yr adroddiad.
Aelod (au) Portffolio:	Y Cynghorydd Aled Morris Jones, Y Cynghorydd J Arwel Roberts, Y Cynghorydd Richard A Dew, Y Cynghorydd Alwyn Rowlands
Penaethiaid Gwasanaeth:	Lynn Ball - Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro; Shan L Williams - Pennaeth Tai; Dewi R Williams - Pennaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo; Jim Woodcock - Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd.
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	Robyn Jones - Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol Est. 2134 rwjcs@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	D/B

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau

1. Bod y Cyngor llawn:

- 1.1 Yn mabwysiadu pwerau a gynhwysir yn Neddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014 mewn perthynas â gwaharddebau sifil, rhybuddion a gorchmynion gwarchod cymunedol, rhybuddion a gorchmynion cau, rhesymau absoliwt ar gyfer meddiant tai, gorchmynion gwarchod manau cyhoeddus a gorchmynion cau adeiladau;
- 1.2 Yn cytuno i ddiwygio'r cynllun dirprwyo i swyddogion yn y Cyfansoddiad er mwyn dirprwyo'r hawl i weithredu'r pwerau fel y cawsant eu mabwysiadu ymhlith y Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol fel y nodir yn yr adroddiad hwn;
- 1.3 Yn rhoi'r awdurdod i'r Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro wneud y newidiadau angenrheidiol i'r cynllun dirprwyo i swyddogion yn y Cyfansoddiad i adlewyrchu'r ffaith fod y pwerau a gynhwysir yn y Ddeddf fel y sonnir amdanynt yn yr adroddiad hwn wedi cael eu mabwysiadu a'u dirprwyo.

2. Cyflwyniad

- 2.1 Mae'r Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Trosedd a Phlisma 2014 ("y

Ddeddf") yn gwneud darpariaeth mewn perthynas ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, trosedd ac anhrefn ac amryw o faterion cysylltiedig eraill gan gynnwys adennill meddiant o dai annedd a darpariaethau eraill amrywiol mewn perthynas â throedd a phlisma.

2.2 Mae swyddogion yn Adrannau canlynol y Cyngor wedi ystyried darpariaethau'r Ddeddf a rhaid i'r Cyngor fabwysiadu darpariaethau amrywiol a dirprwyo eu gweithrediad i'r Penaeithaid Gwasanaeth perthnasol: Tai, Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo, Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd.

3. Adran Tai

3.1 Mae'r Adran yn gofyn am gael mabwysiadu'r pwerau canlynol a dirprwyo i'r Pennaeth Gwasanaeth (Tai) y grym i'w gweithredu ar ran y Cyngor:

- 3.1.1 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â gwaharddebau yn Rhan I y Ddeddf
- 3.1.2 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â rhybuddion gwarchod cymunedol sydd ym Mhennod 1 Rhan 4 y Ddeddf;
- 3.1.3 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â chau safleoedd sy'n gysylltiedig â niwsans neu anhrefn fel y cânt eu cynnwys ym Mhennod 3 yn Rhan 4 y Ddeddf; ac
- 3.1.4 Adennill meddiant a meddiannu tai annedd ar sail ymddygiad gwrthgymdeithasol fel y caiff y pwerau hynny eu rhoi i'r Cyngor dan Ran 5 y Ddeddf.

3.2 Rhesymau a Chyfiawnhad

3.2.1 Gwaharddeb Sifil: Bydd y Gwasanaeth Tai yn gallu gwneud cais i'r llys am waharddeb i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol yn ymwneud â thai yn gyflym, lle mae ymddygiad wedi achosi neu'n debygol o achosi aflonyddwch, braw neu ofid i unrhyw berson mewn perthynas â'u meddiant o eiddo preswyl neu lle gall yr ymddygiad achosi niwsans neu flinder sy'n gysylltiedig â thai i unrhyw berson. Gellir defnyddio gwaharddeb sifil hefyd yn erbyn tramgwyddwyr nad ydynt yn denantiaid. Gall pŵer i arestio fod ynghlwm wrth y waharddeb.

DS Mae'r diffiniad o 'sy'n gysylltiedig â thai' yn golygu ymddygiad sy'n ymwneud yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol â'r swyddogaeth rheoli tai.

3.2.2 Rhybuddion Gwarchod y Gymuned (CPN) yn: Mewn achos lle mae troseddwr eisoes wedi cael rhybudd ysgrifenedig ond wedi methu newid ei ymddygiad, bydd y Gwasanaeth Tai yn gallu defnyddio'r pŵer hwn i ymdrin ag unrhyw ymddygiad sydd yn afresymol, yn barhaus neu'n cael effaith negyddol ar y gymuned, drwy dargedu'n uniongyrchol y person (dros 16 oed), y busnes neu'r sefydliad sy'n gyfrifol. Bydd y CPN naill ai'n mynnu bod y troseddwr yn rhoi'r gorau i wneud rhywbeth penodol neu'n mynnu bod y troseddwr yn cymryd camau rhesymol i sicrhau canlyniad penodol. Graffiti, sbwriel a sŵn yw'r tri maes.

3.2.3 Rhybudd Cau a Gorchmynion Cau: Bydd y Gwasanaeth Tai yn gallu defnyddio'r pwerau hyn i gau adeiladau'n gyflym os ydynt yn cael eu defnyddio neu'n debygol o gael eu defnyddio fel lle i gyflawni niwsans neu anhrefn. Caiff rhybudd cau ei gyhoeddi y tu allan i'r llys a gellir cau eiddo am 48 awr i unrhyw un ond y preswylwyr arferol. Yn dilyn y rhybudd cau, gall y Gwasanaeth Tai lle mae angen, gyflwyno cais i'r llys am orchymyn cau sy'n golygu y gellir cau adeilad i bawb gan gynnwys y preswylwyr arferol am hyd at chwe mis.

3.2.4 Sail Absoliwt ar gyfer Meddiant: Bydd y Gwasanaeth Tai yn gallu gwneud cais i'r llys am feddiant tŷ dan y pŵer hwn pan fydd unrhyw un o'r 5 amod a nodir yn y Ddeddf yn cael ei fodloni.

Caiff amodau 1,2, a 3 eu bodloni os yw tenant, aelod o aelwyd y tenant neu berson sy'n ymweld â'r eiddo wedi:

(A) bod yn euog o drosedd ddifrifol;

(B) ei ganfod yn euog mewn llys o dorri gwaharddeb a sicrhawyd o dan y Ddeddf;

(C) bod yn euog o dorri Gorchymyn Ymddygiad Troseddol a gafwyd o dan y Ddeddf;

Caiff amod 4 ei fodloni os bydd eiddo'r tenant wedi cael ei gau dan orchymyn cau o ganlyniad i YGG yn neu yng nghyffiniau'r eiddo a bod cyfnod y gorchymyn hwnnw'n fwy na 48 awr.

Caiff amod 5 ei fodloni os yw'r tenant, aelod o aelwyd y tenant neu berson sy'n ymweld â'r eiddo wedi'i gael yn euog o dorri rhybudd neu orchymyn i dawelu sŵn mewn perthynas ag eiddo'r tenant o dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

4. Adran Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo

4.1 Gofynnir i'r Cyngor fabwysiadu'r pwerau canlynol a dirprwyo i'r Pennaeth Gwasanaeth (Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo) y grym i'w gweithredu ar ran y Cyngor:

4.1.1 Y pwerau yn adrannau 64 a 65 y Ddeddf sy'n ymwneud â chyfyngiadau ar hawliau tramwy cyhoeddus a'r pwerau angenrheidiol eraill a geir ym Mhennod 2 Rhan 4 y Ddeddf.

4.2 Rhesymau a Chyfiawnhad

4.2.1 Hawliau Tramwy Cyhoeddus – Bydd y Gwasanaeth Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo yn gallu defnyddio'r pwerau hyn er mwyn atal ymddygiad gwrthgymdeithasol parhaus ar lwybrau cyhoeddus.

5. Adran Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd:

5.1 Gofynnir i'r Cyngor fabwysiadu'r pwerau canlynol a dirprwyo i'r Pennaeth Gwasanaeth (Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd) y grym i'w gweithredu ar ran y Cyngor:

5.1.1 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â gwaharddebau yn Rhan I y Ddeddf

5.1.2 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â rhybuddion gwarchod cymunedol

- sydd ym Mhennod 1 Rhan 4 y Ddeddf;
- 5.1.3 Pwerau'r Cyngor mewn perthynas â rhybuddion gwarchod manau cyhoeddus fel y cânt eu cynnwys ym Mhennod 2 Rhan 4 y Ddeddf; ac
- 5.1.4 Pwerau'r Cyngor o ran cau adeiladau sy'n gysylltiedig â niwsans neu anhrefn fel y caiff y pwerau hynny eu cynnwys ym Mhennod 3 Rhan 4 y Ddeddf.

5.2 Rhesymau a Chyfiawnhad

5.2.1 Gwaharddeb yn Rhan 1 y Ddeddf – i atal neu stopio ymddygiad gwrthgymdeithasol nad yw'n ymddygiad dibwys megis perchnogion nad ydynt yn cymryd cyfrifoldeb am eu cŵn, cymdogion swllyd neu gardota mewn modd ymosodol.

Rhybuddion Gwarchod Cymunedol ym Mhennod 1 Rhan 4 y Ddeddf – i stopio person, busnes gyflawni ymddygiad gwrthgymdeithasol sy'n difetha ansawdd bywyd y gymuned trwy greu niwsans sŵn neu adael i'w cŵn grwydro byth a hefyd.

Gorchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus ym Mhennod 2 Rhan 4 y Ddeddf – a gynlluniwyd i stopio unigolion neu grwpiau sy'n ymddwyn yn wrthgymdeithasol mewn man cyhoeddus drwy, er enghraifft, wahardd cŵn neu wahardd yfed alcohol neu chwarae cerddoriaeth swllyd mewn ardal benodol.

Cau Adeiladau sy'n gysylltiedig â Niwsans neu Anhrefn ym Mhennod 3 Rhan 4 y Ddeddf – i ganiatáu i'r awdurdod lleol gau eiddo preswyl neu fusnes yn gyflym sy'n cael eu defnyddio neu sy'n debygol o gael eu defnyddio i gyflawni niwsans neu anhrefn megis chwarae cerddoriaeth yn uchel neu gynnal digwyddiadau heb drwydded, e.e. partis gwyllt anghyfreithlon ('raves').

B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a / neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae gan y Cyngor y dewis o beidio â dirprwyo cyfrifoldeb am weithredu'r pwerau hyn, ond mae Adrannau perthnasol yn teimlo bod mabwysiadu a dirprwyo'r pwerau i swyddogion yn fodd i'r Cyngor weithredu ystod ehangach o bwerau i ddelio ag ymddygiad gwrthgymdeithasol a phroblemau cysylltiedig.

Os nad yw'r pwerau'n cael eu mabwysiadu, byddwn yn parhau i gael ein cyfyngu o ran yr ystod o bwerau sydd ar gael i fynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol a sicrhau canlyniadau llwyddiannus i ddioddefwyr, troseddwr a'r gymuned yn gyffredinol.

C - Pam fod hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Gan fod yr adroddiad yn cynnig diwygio'r cynllun dirprwyo i swyddogion sy'n rhan o gyfansoddiad y Cyngor, rhaid i adroddiad o'r fath gael ei anfon at y Pwyllgor Gwaith am

argymhelliad yn y lle cyntaf cyn cael ei anfon at y Cyngor llawn.

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae hwn yn ddarn newydd o ddeddfwriaeth, ond bydd llawer o'r pwerau'n gyson â pholisïau eraill a fabwysiadwyd eisoes gan y Cyngor.

D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Bydd y gost o weithredu'r pwerau newydd hyn gan swyddogion yn dod o fewn y gyllideb weithredol ar gyfer pob gwasanaeth. Bydd costau posibl yn un peth (ond nid yr unig beth) i'w cymryd i ystyriaeth cyn i'r pwerau gael eu defnyddio a hynny ar sail achos wrth achos.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd ei sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (Gorfodol)	Dim Sylwadau
2	Cyllid / Adran 151 (Gorfodol)	Dim Sylwadau
3	Swyddog Cyfreithiol / Monitro (Gorfodol)	Dim Sylwadau
4	Adnoddau Dynol (AD)	d / b
5	eiddo	d / b
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	d / b
7	Craffu	d / b
8	Aelodau lleol	d / b
9	Unrhyw gyrrff allanol / arall / au	d / b

E - Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)

1	Economaidd	d/b
2	Gwrth-dlodi	Bydd defnyddio'r pwerau'n seiliedig ar amgylchiadau a byddant o fudd i ardaloedd tlotach a difreintiedig yn gymaint ag i unrhyw ardal arall.
3	Troseddau ac Anhrefn	Mae llawer o'r pwerau yn y Ddeddf yn anelu at fynd i'r afael â materion trosedd ac anhrefn, ynghyd ag ymddygiad gwrthgymdeithasol lle

		mae'r rhain yn achosi problem i gymunedau lleol.
4	Amgylcheddol	Bydd gweithredu rhai o'r pwerau'n cael ei ddirprwyo i swyddogion i geisio cyfyngu'r hyn y gellir ei ystyried yn niwsans cyhoeddus yn gyffredinol.
5	Cydraddoldebau	Bydd defnydd o'r pwerau yn fodd i'r Cyngor fynd i'r afael yn well ag ymddygiad a allai gael ei dargedu at aelodau o grwpiau lleiafrifol ac o'r herwydd, bydd yn sicrhau gwell cydymffurfiaeth â dyletswyddau'r Cyngor o ran cydraddoldeb
6	Cytundebau Canlyniadau	d / b
7	arall	d / b

F - Atodiadau:

Dim

Papurau cefndir (cysylltwch â'r awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach) - FF:

Dim